DÉPOT LÉGAL

LE DIRECTEUR GERANT
VOIX DU PEUPLE — TIẾNG-DÂN — ANNAM — HUẾ

NĂM THỨ 11 — SỐ 1136 — 丁丑年十月十八日 — NGÀY THỨ BẢY 20 NOVEMBRE 1937

GIÁ BÁO: Mỗi số 0$04
TRONG NƯỚC: Một năm 6$00 — Sáu tháng 3.10 — Ba tháng 1.60
PHÁP VÀ THUỘC-ĐỊA PHÁP: Một năm 7$00 — Sáu tháng 3$00
NGOẠI QUỐC: Một năm 11$00 — Sáu tháng 6$00
Mua báo và đăng quảng-cáo xin trả tiền trước.

TIẾNG-DÂN

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY
Số 123, đường Đông-Ba, HUẾ
Điện-thoại số 62 — Đánh giây thép: TIENGDAN HUE

Chủ-nhiệm kiêm chủ-bút
HUYNH-THUC-KHANG

Quản-lý
TRAN-DINH-PHIEN

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº 110V68

Dân nghèo, thì nước lấy đâu làm giàu!

TẠI VIỆN DÂN-BIỂU TRUNG-KỲ

VẤN-ĐỀ bách phân phụ nạp thuế đinh và điền

Viện Dân biểu Trung kỳ mỗi năm mỗi hộp hội đồng thường niên, mà có nhiều vấn đề cứ thấy mỗi năm lại đem ra giữa viện, vì cớ rằng không có năm nào giải quyết xong. Trong các vấn đề nầy có một vấn đề mà quốc dân hết sức để ý vào là vấn đề bách phân phụ nạp về thuế đinh và thuế điền.

Sở dĩ vấn đề bách phân phụ nạp thuế đinh và thuế điền mà cứ mỗi năm lại đem ra bàn ở viện Dân biểu, là vì món thuế ấy chỉ có tánh chất tạm thời, chớ chưa phải thành chánh ngạch. Cũng vì vậy mà viện Dân biểu là một cơ quan dân cử độc nhứt cho toàn thể Trung kỳ xét theo tình thế khốn đốn của dân Trung kỳ, nên mỗi năm bàn đến vấn đề bách phân phụ nạp là đồng thanh xin giảm. Thật ra, số phụ nạp thuế đinh cũng có nhiều nơi giảm bớt, nhưng số giảm đó là chiếu theo số dân đinh có tăng nên giảm bớt phụ nạp. Còn về điền thì đã nặng vì số «bách phân chi tam thập» đương là món thuế phụ nạp trở lại thành ra chính ngạch, mà còn phải chịu «bách phân gia bát» và số phụ thâu cho ngân sách hàng tỉnh để sung vào món chi tiêu về học chánh, y chánh ở mỗi tỉnh... là khác.

Nhìn qua bản đồ Đông Pháp ta thấy ngay rằng đối với Nam Bắc kỳ, Trung kỳ là một xứ kém về quyền lợi thiên nhiên: một tẻo đất dài trên thì núi dưới thì biển, đất đã xấu, dân tất phải nghèo; đã thế mà quanh năm không năm nào là khỏi các tai ương như hạn lụt; nhà nông làm lụng suốt năm, khi lúa sắp chín, gần đến lúc cắt, thì than ôi! một cái tai họa đưa đến, là bác trời kia cướp cả bát cơm đã đưa đến tận mồm!

Cái tình cảnh ấy, cái thảm trạng ấy, còn ai ở xứ Trung kỳ, cả quan lẫn dân, là không rõ! Thế mà hễ mỗi năm đem vấn đề bách phân phụ nạp ra bàn, Dân viện xin giảm, chính phủ lại lấy cớ «không biết lấy gì bỏ vào cái lỗ thủng trong ngân sách» nên lại bác lời thống thiết của toàn viện mà cứ để y số phụ nạp bách phân.

Đứng trước cái quang cảnh ở viện Dân biểu mỗi năm, mỗi khi bàn đến vấn đề bách phân phụ nạp, chúng ta không khỏi ngậm ngùi.

Trước hết chúng ta thấy rằng Dân viện là một cơ quan không đủ đếm xỉa.

Ta vẫn nhận thấy rằng Dân viện không có quyền quyết nghị, cái quyền mà dân viện không năm nào mà không xin chánh phủ nới rộng cho. Đối với một bản dự thảo nghị định, một vấn đề gì đem ra hỏi ý kiến, Dân viện chỉ phải trả lời bằng ba cách là: y hoặc không y, hoặc làm thinh, không bày tỏ ý kiến. Nhưng sau khi phát biểu ý kiến rồi, chính phủ ghi rồi bỏ vào cặp, còn phần thi hành thì cứ thi hành! Như vậy thì dẫu Dân viện có bàn cãi cho nhiều, có kéo giờ thì giờ mà làm thâm đêm như năm nay, hoặc xin thêm kỳ hạn họp hội đồng... tưởng cũng vô ích.

Huống lại đối với vấn đề quyền hạn của Dân viện, chính phủ đã mấy lần tuyên bố sẽ thể theo sự cần kíp cùng trình độ dân viện mà mở lần. Ấy thế mà đã 17 năm nay kể cả thời kỳ còn là phòng Tư vấn, nào Dân viện có bước tới bước nào đâu? mà nào có phải vì các phần tử trong Dân viện không đồng tâm về điều yêu cầu ấy? Vả đối với hai việc mở rộng quyền hạn cho viện, và giảm số bách phân phụ nạp, là hai điều mà năm nào cũng như năm nào, với cái giọng thống thiết ấy, với cái tiếng kêu vang ào ào ấy, Dân viện đã tỏ ra cho chánh phủ biết một tình cảnh không thể duy trì được, thì lẽ nào chánh phủ nỡ làm lơ! cái làm lơ đó không chỉ làm là cho Dân viện mất tín nhiệm đối với quốc dân, mà phần đông nhân dân cũng hồ nghi cho lời hứa của chánh phủ.

Vẫn biết đối với vụ giảm bách phân chánh phủ có cái cớ như bất dịch, là cái cớ thăng bằng ngân sách. Nhưng cái cớ đó là đứng về mặt chánh phủ mà ở về mặt dân thì phần đông có sống mà sau mới gánh vác nổi. Nếu mỗi khi phải mất một số tiền, chính phủ kêu rằng ngân sách không thăng bằng được, lấy tiền đâu tăng lương quan lại, lấy tiền đâu mà lo việc mở mang? Tự chánh phủ cho tăng lương quan lại, lo việc mở mang là vì việc quan hệ? Nhưng theo dân chúng tôi, việc giảm thuế bách phân cũng không quan hệ ít vì nó quan hệ đến tài nguyên tức là huyết mạch của nhân dân, nhứt là trong lúc nhân dân gần kiệt quệ dưới cái gánh đảm phụ.

Kết luận bài nầy tôi chỉ mong rằng chánh phủ sẽ noi gương các xứ Nam Bắc kỳ. Cao mang mà giảm thuế cho Trung kỳ, vì không lẽ để một Trung kỳ riêng chịu cái cảnh khốn đốn.

GIANG-HẠ

CHUYỆN ĐỜI

Báo giới Trung-kỳ với Dân biểu không đi chung được sao?

Thường thường ở Âu Mỹ mấy ông nghị viện phần nhiều là người viết báo và chủ báo, nghĩa là trước làm báo mà sau bước sang ghế nghị viện, hay là làm nghị viện rồi mở ra tờ báo để phát biểu chánh kiến làm hậu thuẫn cho mình.

Ở xứ ta trong Nam ngoài Bắc cũng đã có cái lối báo giới với nghị viện cũng bảo trợ nhau, như Cụ Bùi quang Chiêu trong Nam có tờ báo Tribune Ngoài Bắc ông Phạm Quỳnh trước làm báo Nam phong và làm dân biểu, sau bước sang ghế thượng hạ Ông Lục làm báo, hiện ghế nghị trưởng ông không ai tranh. [illegible] báo có quan thiết với đời làm chánh trị.

Trái lại, Trung kỳ lại khác hẳn: ông H. gạh thảo Khang, bản báo chủ nhiệm đang làm nghị trưởng, vì làm chủ báo mà đến từ chức.

Ông Trần bá Vinh, làm dân biểu đã 3 khóa, vì tờ báo Sao mai của ông hay phô chuyện Dân biểu mà khóa này kém phiếu, bị hỏng!

Ông Nguyễn quốc Túy trước làm báo sau ra dân biểu cũng vì tờ báo Ánh sáng mà khóa này cũng hỏng!

Ông Lê thanh Cảnh làm dân biểu, ai cũng nói các ghế thơ ký, Hội đồng thường trực và cái ghế dự hội đồng tài chánh, dầu trời sập ông cũng chiếm được một, nhưng vì lãnh làm chủ bút báo Tràng an mà đến thất cử!

Đến ông Nguyễn qui Hương bạn của Chuông mai mới đến oan chớ!

Khóa trên ông ra ứng cử Dân biểu đã thắng phiếu một cách vẻ vang chớ phải. Thế mà bị xóa. Chuông mai không hiểu vì có gì, nhưng vì ông làm báo, thì làm báo chắc là một nguyên nhân trong ấy.

Đến khóa này ông ta ra ứng cử nữa. Vì có mấy chữ đăng trên báo [illegible] chưa chắc ra ứng cử [illegible] mà sau dư luận nổi lên gây ra mối nghi ngờ, phải bầu đến 2 lần?

Mọi cười là kỳ hội đồng họp, có nhiều người nghi ông Hương tranh cử mấy ghế có ma. Té ra ông ta lại có quan niệm liêm cực không tranh mấy cái ghế đặc biệt đó, chỉ ra ứng cử ghế cố vấn suông. Nhưng mấy ghế cố vấn suông này năm trên không ai thích ra, mà năm nay có mấy vị lão thành ra ứng cử, thành ra ông Hương lại thụt lui một bước nữa mà nhường mất, cái làm Dân biểu suông!

Đó, nghề làm báo ở Trung kỳ tưởng như không lợi cho Dân biểu tý nào, chứng thực rõ ràng trăm phần trăm, các ngài Dân biểu nên để ý

Chuong-mai

Ở BẮC VÀO TRUNG-KỲ PHẢI CÓ GIẤY CHỨNG TIÊM THUỐC PHÒNG DỊCH TẢ

Nghị định tòa Khâm sứ Trung kỳ ngày 9-10-37 và 6-11-37, buộc những ai ở Bắc vào Trung kỳ phải có giấy chứng tiêm thuốc phòng dịch tả.

Giấy chứng ấy phải được 6 ngày và không quá hạn 6 tháng.

Tại Kỳ-anh, có nhà chức trách soát kẻ đi đường bộ, và tại ga Phúc-trạch có soát kẻ đi xe lửa; ai có giấy chứng mới được qua khỏi 2 nơi ấy, không thì bị đuổi trở về Bắc.

Cố ý làm khó dễ, còn vu tội cho người nữa

(Thủ đoạn lý trưởng)

QUẢNG-NAM.— Tôi là Đỗ-Điềm ở làng Ngọc-an, tổng Vinh-qui, phủ Tam-kỳ, nhờ quí báo đăng cho một việc ức khổ sau nầy:

Tôi có một mẫu ruộng 1 sào 6 thước ở xứ Nông-to, về bộ thôn Tú-thành, làng Tú-tràng; kỳ thuế năm ngoái (1936), tôi đem 2$52 đến lý trưởng thôn ấy là Hồ-Quỳnh để nạp thuế, lý ấy không chịu thâu, cứ đòi cho đủ 3$5o. Ức tình, tôi xuống phủ nha Tam-kỳ kêu và xin nạp thuế. Quan Phủ sức cho lý ấy lĩnh thâu số bạc là 2$52, có biên lai minh bạch.

Năm nay, trong tuần tháng 5 ta, tôi cũng đem đủ 2$52 đến nạp số thuế ấy, tiết thứ có 2 3 lần, mà lý Quỳnh cũng không thâu, cứ đòi cho đủ 3$5o. Tôi phải đem số bạc ấy đến Phủ kêu xin nạp như năm ngoái. Vâng lời quan dạy đem về nạp cho lý trưởng. Đến bữa tháng 6, tôi cũng đem số bạc 2$52 đến thôn Tú thành nạp; lúc ấy thấy có 2 người ở trong thôn là Bát Đẳng và thầy thuế, mà lý ấy không thu, cứ đòi 3$5o, có 2 người ấy đều nghe. Tiếp tới ngày 15 tháng 7, có thầy phó tổng đòi tôi tới tổng làm thuế. Tôi tuân lệnh, đem 2$52 đến nộp, thầy tổng đòi lý Quỳnh đến thâu, lý không đến, lại vu cho tôi là ngạnh không nạp thuế, lên xuống Phủ thưa đơn trái bởi số thuế của tôi. Ngày 16 tháng 8 vâng lịnh quan đòi, tôi xuống nha làm thuế, lý ấy cũng trở đi không thâu; tới ngày 6 tháng 9 ta, có lịnh quan đòi lần nữa, tôi cũng đem đủ 2$52 trình giữa công đường, quan sức lý ấy biên lai thâu bạc, mà lý cũng không chịu thâu, cứ để ăn nài kêu kiện, có ý làm cho tôi bị lụy cực khổ. Tới ngày 4 tháng 1o ta, lại có linh quan đòi xuống Phủ, tôi đem 2$52 tới quan trình nạp, quan bảo thầy thừa biên nhận số bạc thuế.

Đỗ Điềm ký tên

LỜI TÒA-SOẠN — Về vụ trên này, có 2$50 bạc thuế mà lý trưởng cố ý làm khó dễ, cốt để thu phù lên, làm cho người dân lương thiện có vụ rộng kia, nào đi về mấy lần, đến tổng phủ năm ba lần, phiền đến quan trên đòi lên đòi xuống, khuất đo biết bao!

Đối với vụ trên, ai cũng phải nhận quan Phủ Tam kỳ có lòng thể tất dân tình. Song nếu vụ thuế mà để cho Hương lý còn trổ cái ngón như trên, thì dân gian bị lụy không ít, mà vụ trên là một [illegible] trong các [illegible] khác.

Sẽ hủy bỏ nghị định 4-10-27 và 10-4-35 về báo giới chăng?

Ngày 27 Octobre vừa rồi, buổi trưa, đại biểu của Liên-đoàn Thuộc địa ở Paris gồm có những ông Ng-thế-Truyền, Senhadji, Tonbland, Faur, có đến yết kiến ông Gaston Monnerville, thứ trưởng bộ Thuộc địa Paris.

Đoàn đại biểu nầy có lời ca tụng ông Monnerville đã dùng nhiều phương pháp nhân đạo để can thiệp vào việc các chánh trị phạm ở Saigon và Hanoi tuyệt thực.

Luôn dịp đó, ông Ng.-thế-Truyền có nhắc với quan Thứ trưởng Thuộc địa về quyền sách binh vực ông Nguyễn-an-Ninh và lá đơn kêu nài của ông Hội đồng Lao động Trần-văn-Thạch về việc chánh trị phạm tuyệt thực.

Quan Thượng thơ thuộc địa có tỏ ý tán thành việc bãi bỏ 2 cái nghị định Perrier và Rollin để 4 Octobre 1927 và 10 Avril 1935, vì người ta thường dùng những nghị định ấy một cách sai lầm để đối với những nhà viết báo Annam và phong trào chánh trị ở Đông-dương.

Ông Marius Moutet bàn về vấn đề nầy với ông hội trưởng Liên đoàn thuộc địa rất lâu.

Làng báo hãy chờ xem.

TRUNG — NHẬT CHIẾN-TRANH

Quân Nhật đã lấy trọn Thượng-hải rồi chăng?

QUÂN NHẬT ĐÃ CHIẾM CỨ NAM ĐẠO, THANH PHỐ...

Thượng-hải, 12-11 — Sau mấy ngày ác chiến, quân Tàu phải chịu hy sinh nhiều quá, liệu thế chi trì không nổi, đã bỏ Nam đạo mà chạy vào tô giới và đã bị nhà đương cuộc Pháp lột hết khí giới, kế đó quân Nhật kéo vào chiếm cứ Nam đạo, thế là một trận cuối cùng của quân Tàu ở Thượng hải đã thất

...AN ĐỊNH, NAM TƯỜNG

Thượng-hải, 12-11 — Ở mặt trận tây bắc, Thượng hải, quân đã lấy được Nam tường là một thành phố trọng yếu trên đường xe lửa Thượng hải, Nam kinh.

Thành An định cũng đã lọt vào tay quân Nhật.

Thế là quân Nhật đã lấy trọn Thượng hải, và đã chiếm hết những thành trấn, những khu vực chung quanh phố ấy nữa.

HIỆN TOAN TIẾN ĐÁNH NAM KINH

Đông-kinh, 12-11 — Theo tin Nhựt, thì sau khi lấy trọn thành phố Thượng hải và chiếm những miền phụ cận chung quanh quân Nhật đã thừa thắng đánh vào nội địa và khoản quá trưa bữa nay đã chiếm được Sa hà kiện (Siahochiao) cách Quỳnh sau 15 cây số ở phía đông nam.

Đồng thời dọc theo đường xe lửa Kinh hộ một đạo quân Nhật khác đương tiến về phía tây là phía Nam kinh để ngăn đường không cho quân Tàu thối lui về ngõ ấy.

Hiện nay mặt trận của quân Nhật ở Thượng hải khoảng triển ra, kéo dài trên 100 cây số, khởi điểm ở phía từ Lưu hà ở trên sông Dương tử chạy xuống thành phố Thượng hải, rồi xuống Sa hà kiều ở trên đường xe lửa Kinh hộ, mãi cho tới Kashan (1) ở trên đường xe lửa Hàng hộ mới hết.

NGA LO ĐIỀU ĐỘNG QUÂN ĐỘI Ở TÂY BÁ LỢI Á

Mạc-tư-khoa, 12-11 — Thấy quân Nhật thắng lợi ở Tàu một cách mau chóng, Nga có ý lo, nên đã điều

(Xem qua trang 3 cột 2)

Nguyện vọng

Bản báo có nhận được những bài nguyện vọng của nhân vật các giới mà các quan thủ hiến đã ban hỏi, đặng gởi sang cho ủy ban điều tra thuộc địa ở Paris.

Những bài ấy có dài và đại ý cũng xuất nhập tương tợ, không thể đăng hết, có nhặp có trích đại khái đôi điều thiết thực.

TIẾNG-Dân

Kỳ Hội đồng Dân biểu Trung kỳ năm nay

(Tiếp theo)

Xét việc thâu thuế phụ nạp theo ngạch thuế môn-bài mà sung vào ngân sách các phòng Thương-mãi, Canh nông Trung-kỳ

Ông Quang Cự (báo cáo viên) — Trong mấy năm nay, năm nào chính phủ cũng đem ra hỏi ý kiến viện chúng ta về việc gia bách phân chỉ tam vào thuế môn bài để sung vào ngân sách của phòng Thương mãi và Canh nông Trung kỳ. Năm nào viện cũng ý hiệp. Năm nay cũng vậy, tiểu ban chúng tôi xét về việc nầy cũng xin viện y bản dự án tăng 3% thuế môn bài để sung vào quỹ phòng Thương mãi và Canh nông Trung kỳ, vì ai cũng lý do mà qui ngài đồng viện đều biết cả. Lẽ phòng Thương mãi và Canh nông lập ra cốt để giúp đỡ cho sự phát triển nông nghiệp và thương nghiệp trong xứ...

« Song có đôi điều đáng cho chúng ta phàn nàn và xin chính phủ để ý đến để cải cách lại sự làm việc của phòng Thương mãi và Canh nông Trung kỳ như sau này:

«Phòng Thương-mãi và Canh-nông, thường lo can thiệp và giúp ích cho các nhà đại thương và đại công người Pháp mà ít chú ý đến quyền lợi của các nhà tiểu thương và tiểu nông người Nam. Sự ấy chúng ta không nên lấy làm lạ khi chúng ta đã biết số hội viên của phòng ấy là 14 người Pháp (7 thương gia và 7 nông gia) còn số hội viên người Nam chỉ có 4 người (2 thương và 2 nông).

« Vậy tiểu ban chúng tôi xin đồng viện yêu cầu chánh phủ thêm số hội viên Nam ở phòng Thương mãi và Canh nông Trung kỳ cho ngang với số hội viên Tây thì mới mong sự làm việc của phòng ấy sẽ có ích cho tất cả các nhà nông thương lớn nhỏ Pháp Nam Trung kỳ được.

Ô. Phạm văn Quảng — Trung kỳ chúng ta về việc thương mãi và canh nông kém Bắc kỳ nhiều, thế mà lại có đến hai phòng Thương mãi và Canh nông. Ngày trước sự giao thông chưa nhiều điều bất tiện, thì có thể cho là được, chớ bây giờ thì không ngại lý gì cả. Vậy xin chính phủ bớt đi một phòng và xin tăng số hội viên người Nam lên ngang với số hội viên người Pháp.

Quan Đại diện Bảo hộ — Chúng ta đương xét về khoản 3% phụ nạp vào thuế môn bài. Việc ấy, ngài cứ làm tờ thỉnh cầu đưa sau.

Ông Phạm văn Quảng — Nói việc chi tiêu về phòng Thương mãi và Canh nông thì nói chuyện phòng Thương mãi và Canh nông không phải là ngoài đề.

Quan Đại diện Bảo hộ — Nhưng không ghi trong chương trình nghị sự.

Ông Lê viết Lời — Chúng tôi công nhận phòng Thương mãi và Canh nông là có ích. Nhưng xét phòng Thương mãi và Canh nông hiện nay không làm tròn bổn phận, thành chỉ có ích cho một số tư gia. Nếu cứ thế mãi thì chúng tôi tưởng nên chuyển khoản 3% phụ nạp kia sang việc học còn hơn

Quan Chánh phòng mãi — Việc ấy là việc của phủ Toàn quyền, đây không có đại diện phủ Toàn quyền.

Ông Quang Cự — Xin nhập hai phòng Thương mãi và Canh nông làm một và để tại Tourane, vì Tourane là chỗ trung tâm, trong ra tiện mà người vào cũng tiện, và xin tăng số hội viên người Nam lên ngang với số hội viên người Pháp cho phòng ấy có ích chung cho tất cả các nhà nông, thương Pháp, Nam lớn nhỏ.

Toàn viện y tờ trình của ông Quang Cự.

Ông Quang Cự — không có giấy mà về thuế người ngoại quốc nên à bàn thể làm tờ trình được. Chính phủ định thuế nhiều chừng nào thì hay chừng ấy.

(Xem tiếp qua trang 3 cột 5)

Hiện ở Bắc kỳ gần 5 nghìn chết vì bệnh tả

Kể từ ngày dịch tả lưu ra ngoài Bắc đến nay, theo sở Y-tế thì có 7219 người mắc phải, 4923 người chết. Hiện đôi nơi đã yên, chỉ ở Bắc ninh, Hà đông, bệnh ấy còn hoành hành.

Rõ không kém gì trận giặc!

https://tieulun.hopto.org

việc trong nước

HUẾ

Thật vậy chưa chăng ?

Khi 6 giờ chiều ngày 13-11 này, người ta thấy một cô thiếu phụ đương đi qua cầu Gia-viên, thình lình đâm đầu nhảo xuống sông, may có chiếc thuyền chài đậu gần đó, liền bơi vớt lên được, đưa vào bờ báo cho lý dịch sở tại hay, các lý kiểm phường Phú-thạnh đến thấy cô kia đã bất tỉnh, liền cùng người lính Cảnh-sát gác đoạn đường ấy thuê xe chở cô xuống Bệnh-viện lo cứu cấp.

Quan thầy thuốc cấp cứu hồi lâu, thì cô kia tỉnh lại.

Đến lúc quan Bang-tá đến xét hỏi, thì cô ấy khai tên là Huỳnh thị-mỹ-Liêu 19 tuổi, người làng Sơn-tùng, vợ thầy Võ-văn-Hiền Khán-hộ tại Bệnh-viện Huế, hiện ở nhà số 96 đường Gia-hội. Chiều ấy cô ta đi lên nhà thờ Kim-long xem lễ, định đi về nhà bên chồng ở gần Phủ-cam, khi qua cầu Gia viên vì nước mưa nên trợt té, may có người vớt lên. Nay vẫn mạnh khỏe như thường; nhưng khi đi có đeo 1 cái kiềng vàng giá 150$, một cái nhẫn 10$, một đôi hoa tai 30$ trong lúc té bất tỉnh bị người nào đã lấy hết các món nữ trang ấy, xin xét v. v. ».

Nhiều người nói rằng chính cô ta đã cờ bạc thua mất các đồ nữ trang, bị chồng nghi hỏi, nên cô toan mượn giòng nước rửa sạch bụi trần.

Có thật chăng.

P. V.

THỪA - THIÊN

Kẻ khóc người cười !

Làng An-xuân (Quảng-điền), hai ngày hai đêm 14, 15-11-37, thuê gánh hát về hát, quang cảnh rất vui, nghe xài một số khá to.

Với số bạc ấy, phải chi làng An-xuân gởi giúp đồng bào bị nạn ở đất Bắc, không hơn xài trong cuộc vui chốc lát ấy sao ?

Người dân

VINH

Sẽ có tập trận ở Vinh

Có tin rằng vào khoảng 12 Décembre sắp tới sẽ có mấy đội lính rất đông ở trong ra và ở Bắc vào đóng ở Vinh để tập trận.

Số lính này nghe đông, trại lính Tây sẽ không đủ chỗ chứa, nên sẽ mượn trường Cao-đẳng Tiểu-học mấy ngày cho lính trú. P. V.

Vở học trò bị tịch thu vì ngoài bìa có in bức địa đồ Đông pháp

Sáng hôm 29 Octobre tại trường Cao-đẳng Tiểu học Vinh, quan đốc thu hết các quyển vở nào của học sinh mà đều bìa có in bức địa đồ Đông-pháp lại hỏi học trò mua ở hàng sách nào. học trò có vở ấy đều phải kê khai rõ ràng, chưa rõ vì sao ! P. V.

Ai muốn biết địa dư, lịch sử, v.v., của tỉnh Kontum và nhất là công cuộc thực dân của người Nam ta ở trên ấy ;

Ai muốn biết tình tình phong tục của giống người Mọi: tục mê tín, cách tổ chức xã-hội vv...

Thì hãy đọc cuốn :

MỌI KONTUM

là một cuốn sách nghiên cứu rất công phu.

Giá 0$68, có bán khắp các hàng sách. Mua buôn mua lẻ hỏi tại Imprimerie MIRADOR HUẾ

Cước phí gởi sách người mua chịu.

Tại Tiếng-Dân cũng có bán,

NGHỆ - AN

Có đâu luật « vu cáo phản tọa » không ?

Dân Quỳnh-đôi (Đô lương) có xin cải lương hương chánh, bị hội đồng tộc biểu và lý bảo vu cho dân làm biểu tình cọng sản, rồi nhiễu trị an... Việc ấy nhờ quan trên minh xét là vu, nên dân khỏi tội, được tha. Vậy kẻ vu tội cho dân không can đến gì sao? Dân

QUẢNG - NAM

Xin chước miễn thuế khuôn cưởi

Chúng tôi, nghiệp hộ tơ lụa, làng Hà-mật, phủ Điện-bàn, có lòng kính trọng xin Chánh-phủ chước miễn thuế khuôn cưởi cho nghiệp hộ chúng tôi đặng nhờ.

Tình trạng sinh kế của chúng tôi thật là eo hẹp, xưa nay chỉ nương vào một nghề canh cưởi của ông bà truyền lại thôi, may ra cái lợi tức của khuôn cưởi vừa khẩm cho sự nuôi sống hằng ngày của gia đình chúng tôi.

Ngờ đâu cái nạn kinh tế kéo dài trong bấy năm trời, dân chúng nhà nông, nhà thương sa sẩy vào đường thất nghiệp, tăng nước cũng đường phải chen bước qua nghề canh cưởi. Nghề này lan rộng ra, số tơ ngoại quốc được tiêu thụ quá nhiều, nhưng giá tơ cao gấp hai ruỡi của giá ba năm về trước, số hàng dệt ra quá nhiều, nhưng thị trường quá hẹp, nên giá hàng phải hạ

Xin kê rõ tiền vốn tơ và công cán của mỗi cây hàng :

Tơ canh lãi :	0kg250 × 13$90	= 3$475
Tơ chỉ :	0kg270 × 9$40	= 2$538
Công quây tơ :		= 0$20
Công chải cưởi :		= 0$30
Công thợ dệt :		= 0$60
Công thợ suốt :		= 0$10
Tiền dầu nhớt, dầu hôi :		= 0$10
Tiền hư mòn go, khổ		= $20
Cọng vốn 1 cây hàng :		7$513

Chạy vốn mỗi cây hàng là 7$51, song giá bán khi cao nhứt là 7$80, khi hạ như trong mấy tháng nay là 6$20, vậy trong nghề dệt hàng chúng tôi khi có lời mỗi cây đôi ba hào, khi vừa đủ vốn, mà nhiều khi lỗ lã.

Đời sống của chúng tôi rất đỗi gay go cam khổ, nhưng không thể thoát ly ngoài vòng canh cưởi, canh nghề tổ nghiệp, không phương xoay trở, vì có không đất cày, không vốn buôn.

Trước một tháng đây, có trát sức kê biên khuôn cưởi, trước-thọ môn bài; tiếp đến quan Phó-sứ Faifoo cùng quan Phủ Điện-bàn hành hạt khám xét số khuôn cưởi; lại trong tuần nay có phái Vinh đến khám xét lại; Nếu nghạch thuế khuôn cưởi thi hành, thì nghiệp hộ chúng tôi không kham chịu nổi, đời sống phải thất vọng, thì Chánh-phủ đâu có an lòng. Vậy nghiệp hộ chúng tôi nhờ ơn Chánh-phủ tha ngạch thuế khuôn cưởi này, may chi chúng tôi sống sót trong lúc khổ khăn này.

125 người nghiệp hộ ký và điểm chỉ

QUẢNG - NGÃI

Ăn trộm lộng quá !

Tối 3 rạng ngày 4 tháng 10 ta (5-6-11-37) thầy Phó tức Nguyễn-đức-Thiện ở ngụ xóm An-thành làng An-phú, bị kẻ trộm đào ngạch vào lấy 5 quan tiền ăn sâu (5×6$=30 quan) và một bó cả vải bày, vải tám và vải đen, tính giá có 15$.

Cũng tối hôm ấy, ông Giáo-Lệ ở ngụ xóm Phú-mỹ làng Chánh-lộ (Tư-nghĩa), kẻ trộm vào đào ngạch, nhưng người nhà hay, chúng lẩn thoát.

Đêm mùng 4 ta (6-11-37) nhà cụ Tú Trần-kỳ Phong ở phường Thu-lộ (thành phố Quảng-ngãi), kẻ trộm vào đào ngạch, mới lấy có vật ở bàn, như bình, chén đĩa.. người nhà hay nên chúng bổ thoát.

Mùa mưa lạnh này là mùa của kẻ trộm tung hoành, nhà chức trách nghiêm cứu kiểm phòng cho

P. V.

QUI - NHƠN

Nên mở một cái cống ở con đường Võ tánh, cho xóm Động khỏi nước ngập

Tại phường Chánh-thành-nhì, thường gọi là xóm Động, thuộc thành phố Qui-nhơn, dân cư đông đúc, mấy năm trước, nhà nước chưa đắp con đường Võ tánh, thì mỗi năm đến mùa mưa có chỗ chảy thông; dân cư xóm Động ấy không có cái nạn nước ngập.

Sau khi con đường Võ-tánh đắp thành, không ai mở cống cho nước rút, tháng Octobre 1937 này, trời mưa nước

(Xem qua trang 8 cột 4)

XIÊNG KHOUANG

Bản báo tiếp được cái mandat Série A 022 849 N· 151 ở Xieng-Khouang ngày 5-11-37 mà không có thơ và tên người gởi, vậy ai gởi mandat ấy trả tiền gì, xin cho biết.

Tiếng-Dân

Vụ La lutte và L'avant garde ra tòa Phúc án

Sáng 10 Novembre tòa Phúc-án Trừng trị Saigon đã đem vụ Tạ-thu-Thâu, Nguyễn-văn-Tạo, Nguyễn-văn-Số, Trần-văn-Quảng, Trần-văn-Hiền ở báo « La lutte » và « L'avant garde » ra xử.

Trạng sư bên bị cáo cãi, đại ý chỉ trích sắc lệnh 1927 đem buộc tội các nhà viết báo thật bất công...

Tòa xét rồi y án tòa Trừng trị đã xử trước kia, nghĩa là mỗi người bị 1 năm tù và 10 năm biệt xứ.

Về phần Tạo, Thâu, tòa cho hợp cái án trước (confusion), nghĩa là lần trước hai người bị 2 năm tù 5 năm biệt xứ, lần này hai người bị 1 năm tù 10 năm biệt xứ. Lựa án nặng hơn hết, nghĩa là 2 năm tù và 10 năm biệt xứ mà thôi.

Vậy Thâu, Tạo bị trước sau 2 năm tù và 10 năm biệt xứ.

Còn Ng. v. Số, Trần-văn-Quảng, Trần-v.-Hiền, mỗi người bị 1 năm tù và 10 năm biệt xứ.

TUYÊN ÁN VỤ VIÊN ĐỒN KHỐ XANH VÀ 4 VIÊN SƠN ĐẦM CAN TỘI ĐÁNH NGƯỜI

Vụ này tòa Thượng thẩm Hanoi đã đem ra xử phiên đặc biệt. Ngày 10 Novembre mới đem ra tuyên án:

Viên sơn đầm Voisard lính chức Cầm ở Gia-lâm, bị 3 tháng án treo, 200 quan tiền phạt. Dưới quyền viên này lại có viên cảnh sát Phạm-văn-Hồ bị 50 quan tiền phạt án treo. Cả hai phải chung chịu án phí.

Viên đồn khố xanh Dumoura ở Đông-bà bị 25 quan tiền phạt.

Viên Sơn-đầm Baz n ở Bắc-ninh, bị 50 quan tiền phạt án treo.

Còn Vụ viên Sơn-đầm Pera ở Nam-định thì hoãn lại chưa tuyên án.

Vụ « làng cáo dân phản đối »

QUẢNG-NGÃI — Vụ này T. D. số 1132 ra ngày 9-11-37 có đăng, trong có tên Lê Trạch bị bắt vào nhà giam xét, vì tình nghi là lột tờ niêm yết của làng và dán giấy ở nha, đã nhiều lần tra xét, mà Trạch nhứt định không nhận. Thực sự tên Trạch không học hành, chỉ học lỏm với em nó, được ít chữ thôi, nhưng vì Trạch có cải cọ với tên tuần đinh Đào Bồng, nên làng nghi mà cáo báo.

Ngày 3 tháng 10 ta (5-11-37) giải tên Trạch về tỉnh vì tra điện dau quá, Trạch khai chịu rằng « có », khi giải tân giao Trạch về phủ, thì y một mực kêu nài rằng « oan », vì cách tra đau đớn quá mà chịu càn, chứ thiệt có kẻ nhiều vu oan. Mong nhà đương cuộc xét cho đích thực.

T. M.

Bay sang Đông-Dương

Một chiếc máy bay bị đổ ở Ai-cập

PARIS 12 Nov. — Trong 5 chiếc máy bay của nhà binh từ Pháp khởi hành ngày 9-11-37, sang Đông-Dương. Tới Ai-cập, rồi có một chiếc nổ máy rớt xuống, may quan thiếu tá Moroglia (người quản đốc) và đại úy Terrassier (cầm lái) khỏi hề gì. Hiện đã tháo máy chiếc tàu ấy ở Caire (kinh đô Ai-cập).

Sách tặng

Bản báo mới nhận được mấy quyển sách dưới này của hiệu sách Nam-kỳ ngoài Hanoi tặng :

1) « TƯỞNG - GIỚI - THẠCH », trong ấy kể chuyện Tưởng bị giam ở Tây an Phủ 15 ngày, giá 0$20.

2) « TỐNG MỸ-LINH », trong kể chuyện về kế hoạch của Tưởng giới Thạch phu nhân trù cách cứu chồng lúc bị giam ở Tây an Phủ, giá 0$22.

3) « MỘNG NGÀY HÈ », tiểu thuyết, giá bán 0$20.

Vậy có lời cảm ơn hiệu Nam-kỳ và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

Giúp nạn dân bị lụt ở Bắc-kỳ

(Tiếp theo)

(của anh em chauffeurs ở Huế) M.M.

Phan-văn-Tào	Chauffeur Đại-Nội	2$20
Phan-văn-Tiên	»	2.00
Trần-quan-Lang	»	1.50
Nguyễn-Mai	»	1.50
Hồ-viết-Vy	»	1.00
Phan-văn-Vỹ	»	1.00
Bùi-quan-Kiểm	»	1.00
Nguyễn-Thụ	»	1.00
Lâm-thành-Đàng	»	1.00
Phan-đình Lộc	»	0.50
Nguyễn-Huyền	»	0.50
Nguyễn-Đào	»	0.50
Phan-quang Quyền	Tòa Khâm	2.00
Nguyễn-văn-Hàm	»	2.00
Nguyễn-đại-Ái	»	1.50
Lê-thiện-Dụng	»	1.50
Nguyễn-văn-Mậu	»	1.50
Phạm-văn-Oanh	»	1.00
Lương-văn Tỷ	»	1.00
Thái-ngọc-Điệp	»	1.00
Nguyễn-văn-Nhi	»	1.00
Ngô Biên	»	1.00
Phan quang-Đầu	»	1.00
Trần-văn-Minh	»	0.50
Nguyễn-văn-Nguyệt	R. Bobilot	2.00
Đinh xuân Kinh	Bộ Hình	1.00
Lê viết Quế	Sûreté	1.00
Nguyễn Đồng	Sûreté	1.00
Nguyễn Ký	Hôpital	1.00
Nguyễn Dạt	Hôpital	1.00
Nguyễn hữu Mân	Texaco	1.00
Nguyễn đức Thý		1.50
Đặng văn Luận	Voirie	1.00
Nguyễn văn Dao		1.00
Phạm minh Đức	R. Brière	1.00
Trần Phạn	Thừa thiên	1.00
Thân trọng Túc	Agricole	1.00
Lê Dương		1.00
Mai Phương	Lang Tho	1.00
Phan văn Thao	Citadelle	0.50
Trần Lui	Phu Doan	0.50
Nguyễn Xuất		0.50
Hoàng Lang	chez Quảng an	0.30
Nguyễn văn Khâm	Trésor	0.50
Phan văn Vy	Bộ công	0.50
Trần đình Lợ	Morin	0.50
Phan Em	Tôn Nhơn	0.50
Trương Liện		0.50
Nguyễn văn Yêm	Pharmacie	0.50
Trần Lê	Kiểm lâm	0.50
Nguyễn hữu Quyền	Cơ Mật	0.50
Ngô đình Úy	Huế	0.50
Trần Hành	Bộ Lại	0.50
Lê đình Huệ		0.50
Trương đình Thý	Thừa thiên	0.50
Hồ đắc Trọng	Bộ Hộ	0.50
Trần Học	Trésor	0.50
Dương Bi	Banque	0.50
Hồ Duyện	Sûreté	0.50
Tôn thất Lợi	Bộ Lễ	0.50
Lê văn Khánh	Vétérinaire	0.50
Ung Xý	Bộ Kinh tế	0.50
Hà Dạt		0.50
Lê văn Trụ	Huế	0.50
Cọng.		57.50
Số trước		443.93
Tổng cọng. . . .		501.43
Gởi Hội Trung-ương Cứu-tế Huế		271$25
Còn lại		230$18

(Còn nữa)

6 thứ **Sách mới** trọn bộ

1) Thập-bát Thiếu-lâm đại kiếm-hiệp tiểu-thuyết. Có 30 hình vẽ để dạy các môn binh khí, ai học lấy cũng biết. Dày 224 trang giá 0$50.

2) Đốt cháy chùa Hồng Liên Bộ kiếm-hiệp hay nhất, 800 trang lớn, ngót 50 hình vẽ Giá 1$50.

3) Hai Bà đánh giặc
Chuyện hai vị thế-giới đệ nhất nữ anh hùng họ Trưng đánh Tàu, 380 trang lớn, 24 hình vẽ. Giá 0$80.

4) Vua Bà Triệu-Ẩu là chuyện Bà Triệu-Ẩu đánh giặc Tàu, có 14 hình vẽ dày 224 trang. Giá 0$50.

5) Việt Thanh chiến-sử. Chuyện Vua Nguyễn-Huệ đánh Tàu, dày, đẹp, nhiều hình vẽ. Giá 0$40.

6) Trần Nguyên chiến kỷ
Chuyện Đức Trần-hưng-Đạo đánh Tàu, nhiều hình vẽ, giá 0$50.

Mua sỉ, mua lẻ, thơ, mandat đề cho nhà xuất bản như vầy :
Nhật-nam T. Q. 102 hàng Gai Hano

Kỳ Hội đồng Dân-biểu Trung-kỳ năm nay

(Tiếp theo trang nhất)

Xét việc lập ngạch thuế trước bạ các hạng xe chạy bằng cơ khí

Ông Nguyễn đình Dần (báo cáo viên) — Theo bản nghị định nói về việc thiết lập ngạch thuế mới ấy, thì nhà nước thu theo các thứ xe mà đánh thuế như sau : Thứ xe đạp có máy chạy : 2$00 ; thứ xe mô tô : 5$00 ; các thứ xe khác : 10$00.

« Xét những khoản trong nghị định ấy về thể lệ định thuế và các hạng thuế, và các khoản trừng phạt, tiểu ban chúng tôi xin toàn viện yêu cầu chính phủ bỏ hẳn cái nghị án ấy ; tiểu ban chúng tôi lại xin toàn viện yêu cầu chính phủ bỏ hẳn ngạch thuế xe đạp nữa.

Ông Võ đình Dung — Tôi phản đối thuế xe chạy bằng cơ khí

Ông Quang Cự — Các thứ xe chạy bằng cơ khí có chịu thuế, ông không hại gì cả, vì những nhà đại tư bản thì mới sắm nổi các thứ xe ấy ; nhà đại tư bản họ kể gì 10$ hay 20$; duy xe đạp là nên giảm đi, vì thứ xe này là thứ xe của người nghèo (*Một số đông nghị viên vỗ tay*).

Ông Võ đình Thụy — Chúng tôi xin chính phủ nghĩ đến các xe đò. Các chủ xe đò phần nhiều không giàu, lại mấy năm nay ế ẩm lắm, họ đã vang trời vang đất với thứ thuế dầu xăng. nếu bây giờ còn đánh thuế nữa thì chắc là họ phải bỏ nghề. Vậy chúng tôi xin chính phủ tha cho hạng xe đò ; còn hạng xe nhà như xe của chúng tôi, thì 100$00 cũng được.

Ông Phạm vô Quảng — Thuế xe hơi 10$ trước kia, chính phủ đã giảm để tăng thuế dầu xăng. bây giờ lại quên đem trở ra, chúng tôi xin nhắc giảm cho chính phủ. (*Toàn viện vỗ tay*).

Quan Chánh phòng nhì — Đây là thuế trước bạ, trong Nam ngoài Bắc đã thi hành từ lâu rồi, nhưng ở Trung kỳ, chính phủ quên lửng, nay mới nhớ lại.

Ông Lê viết Lới — Đã bắt chước Nam, Bắc kỳ về thuế xe ô-tô, thì xin cũng bắt chước luôn về thuế xe đạp.

Ông Huỳnh văn Dện — Xin viện đồng lòng xin hủy thuế xe cơ khí và giảm thuế xe đạp.

Ông Phạm văn Quảng — Xe hơi mà xe cũ có phải trước bạ không ?

Ông Chánh phòng nhì — Cứ đổi chủ thì phải trước bạ.

Ông Võ đình Dung — Mỗi lần đổi chủ mỗi lần trước bạ, thì nguy lắm. Có chiếc xe cũ giá mua có năm ba chục đồng mà phải chịu thuế trước bạ đến 10$, ai mà chịu cho nổi,

Ông Quang Cự — Khi hồi tôi tưởng chỉ xe mới mới trước bạ chớ xe cũ cũng phải trước bạ thì nguy lắm

Toàn viện xin bỏ cả thuế trước bạ xe chạy bằng cơ khí và bỏ cả thuế xe đạp

Thảo luận các điều thỉnh cầu

Chiều ngày 6 Novembre, viện nhóm hội đồng riêng để thảo luận các điều thỉnh cầu. từ 3 giờ đến non 6 giờ.

Ông Phan Thanh (trưởng ban) — Cả thảy có trên một trăm tờ thỉnh cầu hoặc do các nơi gởi về như các điều và thơ đã đọc trước Hội đồng hôm trước, hoặc do các bạn đồng viện trình. Trong các điều thỉnh cầu ấy, chúng tôi chọn những điều gì có tính cách chung và quan hệ đặc biệt làm thỉnh cầu chung của viện mà đem ra thảo luận riêng bây giờ, và rồi sẽ tranh luận trước mặt các quan đại diện hai chính phủ. Còn bao nhiêu tờ thỉnh cầu khác thì cứ làm thỉnh cầu riêng và sẽ đưa trình thẳng lên chính phủ. vì chúng ta không có đủ thì giờ mà thảo luận hết được.

Đoạn, các ông trong tiểu ban xét các điều thỉnh cầu thay phiên nhau mà đọc các tờ thỉnh cầu chung cho hội đồng nghe xét :

1) Xin bỏ những điều hạn chế trong điều thứ 2 và thứ 3 trong Dụ 45.

2) Xin cho Dân viện được quyền quyết nghị các vấn đề Kinh tế, Tài chính và Xã hội.

3) Xin kéo dài hạn họp Hội đồng thường niên Dân viện đến 15 ngày.

4) Xin ra một tờ Dân viện nguyệt báo phát không cho các làng ; tòa soạn do ban thường trực chủ trương.

5) Xin thả tiền sổ thợ.

6) Xin cho dân chúng được lập Hội Ái-hữu hay Tương tế.

7) Xin sửa đổi việc học : a) dạy thêm Pháp văn ở lớp dự bị, b) cho tự do mở trường tư, c) bỏ lớp nhì đệ nhất niên, d) bỏ học phí ở các trường Cao đẳng tiểu học, e) bỏ lệ sạp tiền thi.

8) Thi hành luật báo chí năm 1881.

V. v..

Cả thảy 13 điều, được Hội đồng y cả.

Ông Phạm-văn-Quảng đọc tờ thỉnh cầu của ông việc tổ chức việc y tế từng khu vực trong thôn quê theo như cách đã thi hành ở Thanh hóa.

Ông Ngô-Đạm nghe chưa rõ lại bàn vực ngân sách hàng tỉnh .. Rồi ông Đạm nói một hồi lâu, ông Quảng mới đứng dậy :

— Thưa cụ, chúng tôi có nói gì đến chuyện tiền bạc trong tờ thỉnh cầu đâu!

Ông Ngô Đạm ngồi xuống Hội đồng tán thành điều thỉnh cầu của ông Quảng.

Ông Phan-triệu Khanh xin trả việc học lại cho dân, bị Hội đồng phản đối lấy lý rằng việc không tổ chức, sẽ lộn xộn.

(Kỳ sau sẽ tiếp)

MUA BÁO ĐƯỢC BIẾU SÁCH !!

Mua một năm báo

POUR LA JEUNESSE SCOLAIRE

(học-báo ra ngày chủ nhật, riêng cho nam-nữ học-sinh các trường Pháp-Việt trong xứ Đông-Dương)

của nhà in MAI-LINH HANOI xuất-bản

giá 1$80; được BIẾU NGAY 1$80 SÁCH của nhà Mai-Linh (xuất bản ở xa xin trả thêm 0$30 cước gửi sách biếu.

Chỉ những bạn mua năm mới được hưởng sách biếu.

Nếu nửa chừng báo không ra nữa, nhà Mai-linh xin cam đoan trả lại tiền

HẠN BIẾU SÁCH ĐẾN 1er NOVEMBRE 1937

Thơ và mandat gửi về MAI-LINH — HANOI

CHÍNH-PHỦ ĐÔNG-PHÁP

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

KỲ THỨ NHÌ NĂM 1937

900.000 đồng bạc

Chia làm NĂM BỘ mỗi bộ 180 000 vé mỗi vé 1 đồng bạc. (NAM-KỲ, CAO-MÊN, BẮC-KỲ, TRUNG-KỲ và AI-LAO) Nơi xổ định ở HANOI, và thôi bán vé trước ngày xổ 2 ngày. Các ngày xổ số sau này :

8 Août, 9 Septembre, 14 Octobre, 2-12 1937 và 5 · 1938

Mỗi lần có 4029 số trúng như sau này :

1	số trúng	4.000$	4.000$
8	»	1.000.	8.000.
60	»	100.	6.000.
360	»	50.	18.000.
3.600	»	10.	36.000.
4.029			72.000$

Có năm số lớn chung cho cả 5 bộ

Xổ tại HANOI ngày 6 tháng giêng năm 1938

1 số trúng 100.000$ 1 số trúng 40.000$

1 » » 20.000. 2 » » 10.000.

Những vé hoặc trúng hay không trúng về năm kỳ xổ của năm bộ lên được dự vào cuộc xổ chung lấy 5 lô lớn.

CHÚ - Ý : BỘ NAM-KỲ [illegible] — BỘ CAO-MÊN [illegible] — BỘ BẮC-KỲ [illegible] — BỘ TRUNG-KỲ [illegible] — BỘ AI-LAO [illegible]

Sữa
NESTLÉ
hiệu CON CHIM

Sức Khoẻ Của Trẻ Con
Nhiều Chất Bổ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées ở Khắp Đông-Dương

Thuốc **LÊ - HUY - PHÁCH**

Danh tiếng đệ nhất ở xứ nầy!!

LÊ HUY-PHÁCH là một nhà thuốc có thực học — đã làm được nhiều cuốn sách có giá trị... Quyển Nam-Nữ-Bảo-Toàn, nói về các chứng bệnh của Nam Nữ thanh-niên, đã được Hàn-Lâm Viện bên Pháp (Academie des Sciences de Paris) công nhận, và các báo chí Tây Nam khen tặng... Sách đã in lần thứ hai, giá bán 0$60 (0$80 cả cước). Gửi slinh hóa giao ngân hể 0$25

BẢO VỆ GIA ĐÌNH : *Một bộ sách soạn rất công phu, nói rõ hết thảy các chứng bệnh của người lớn trẻ con : các bệnh thông thường, các bệnh thuốc về sự sinh dục của đàn ông, đàn bà, các bệnh cam sài của trẻ con, các bệnh phong tình cùng các biến chứng, các bệnh ho, suyễn, lao... các bệnh ở mắt... Hỏi xin tại các đại lý hoặc gửi 0$05 tem về nhà thuốc.*

LƯỠNG NGHI BỔ THẬN

Thận là cơ quan hệ trọng cho sự sinh dục của đàn ông. Thận hư sinh nhiều chứng. đau lưng, váng đầu rụng tóc, mờ mắt, ù tai, thân thể đau mỏi, tiểu tiện trong đục bất thường tinh khí ít mà loãng... hoặc sinh ra mộng tinh : mơ ngủ thấy đàn bà, tinh khí cũng xuất, di tinh : khi rường dương tinh khí không kiên mà tiết ra, hoạt tinh : khi giao hợp tinh khí ra mau quá... Những người ít b khí lạnh, tinh khí nóng, những người khi giao hợp tinh khí ra không mạnh, những người già đàn bà mà dương không cường, những người sau khi khỏi bệnh phong tình thấy đau lưng, rụng tóc, chảy nước mắt, quí đầu ướt, tiểu tiện vàng cc ít vậy... đều là vì Thận-khí suy nhược... uống thuốc LƯỠNG NGHI BỔ THẬN số 20 của LÊ-HUY PHÁCH khỏi hết các bệnh ở Thận.

Giá... 1$00 một hộp.

Thuốc này hiệu nghiệm lắm! Đã làm được hàng vạn vạn người khỏi các bệnh nguy hiểm ở Thận. Thực là một thứ thuốc «bổ thận» hay nhất ở xứ này!

BẤT ĐIỀU KINH

Kinh hành khi lên tháng, khi xuống tháng, hoặc 2, 3 tháng mới hành kinh một lần, hay 2, 3 lần trong một tháng, sắc huyết tím nhớt... tức là huyết kém mà mắc bệnh bất điều. Kinh đã không điều còn sinh nhiều bệnh : váng đầu, ù tai, hoa mắt, đau lưng, ăn ngủ kém, đại tiểu tiện bất điều hòa...

ĐIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1$50 : Riêng dùng trị bệnh bất điều cho các bà có chồng rồi. Dùng thuốc này kinh nguyệt điều hòa, lại mau có thai nghén. Có thể nói là một thứ thuốc «giống con» rất tốt.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1$00 : Các cô chưa chồng, kinh nguyệt bất điều, dùng thuốc này khỏi ngay, tăng thêm sức khỏe, da thắm thịt, mọi điều như ý.

LE-HUY-PHACH

HANOI — TONKIN

CÁC NHÀ ĐẠI LÝ TẠI TRUNG-KỲ. — THANH HÓA: Maison Thái Lai 6 grand' Rue. VINH : Nhà Huy được điếm 59 rue de la Gare HUẾ: Maison Vân Hòa 29 rue Paul Bert. QUI NHƠN: M. Trần văn Thắng Av. Khải định. NHATRANG: Nguyễn đình T. ... Tailleur tonkinois. HÀ TĨNH : Maison Bảo yên 114 rue Lucien Lemaire TUY HÒA : Ng xuân-Thiều, Librairie Thanh tâm. QUẢNG NGÃI : Maison Lợi-Hưng, Route Coloniale. PHAN RANG: Bazar Tô-sơn 15 rue maréchal Joffre PHANRÍ: Maison ích công-thương cục. DALAT: Nam Hưng được phòng en face du marché. FAIFOO: Maison Châu-Liên, 229 rue Pont Japonnais PLEIKU: ... quang Khanh. TOURANE M. Phan Lương 4 rue Đồng Khánh. DJIRING : Bửu Tập

Cuộc Trung-Nhật

(Tiếp theo trang 1)

động quân đội rất rộn rịp ở phía đông Tây bá lợi á.

Viên Quân ủy của Nga ở đó đã hạ lịnh cho đường xe lửa xuyên Tây bá lợi á bỏ bớt những chuyến xe đưa hành khách đi để chở quân linh và khí giới chiến cụ qua biên giới Nga Mông. Bởi vậy luôn mấy bữa rày, những chuyến xe chạy trên đường nầy đều chở quân linh và khí giới đầy nhóc.

QUÂN TÀU RÚT KHỎI Ở THƯỢNG - HẢI NHƯ THẾ ĐÃ GỌI LÀ THUA ĐƯỢC CHƯA ?

Nam kinh, 13-11 — Bàn về việc quân Tàu rút ra khỏi các khu ở Thượng hải, một tờ công báo ở đây nói rằng đó là một cách để kéo dài cuộc chiến tranh, không thể coi là quân Tàu không đủ sức kháng chiến.

Trong một bài diễn văn của Lâm Sâm, Quốc phủ chủ tịch, cũng nói mặc dầu quân Nhật đã tiến, nhưng cuộc thắng trận cuối cùng vẫn về người Tàu, nếu nước Tàu cứ thống nhất được và hăng hái kháng chiến đến cùng.

Tôn Khoa, viện trưởng viện Lập pháp, tuyên bố rằng chỉ có một cách kéo dài cuộc đề kháng mới có thể giữ nền độc lập cho Trung hoa.

KHÔNG QUÂN ÂU ĐỊNH PHÁI MỘT ĐỘI PHI CƠ BAY SANG NÉM BOM XUỐNG NỘI ĐỊA NƯỚC NHẬT ?

Đông kinh, 13-11 — Nay là lần thứ nhất tại Tây bộ nước Nhật có nổi hiệu cấp báo để đề phòng một đội phi cơ Tàu sẽ bay sang ném bom xuống nội địa nước Nhật. Những phi cơ Nhật vừa mới bạ được hai chiếc phi cơ Tàu ở gần đảo Seddiel.

HỘI NGHỊ BRUXELLES ĐỊNH TRỰC TIẾP GIÚP TÀU

Bruxelles, 14-11 — Sau hai lần bị Nhật bác khước, không dự, Hội nghị đã quyết định không cần phải viết thư khuyên giải Nhật lần cuối cùng nữa, và sẽ bàn cách gây lại hòa bình ở Viễn đông. Liệt quốc định sẽ trực tiếp giúp cho Tàu.

MỸ KHÔNG CHỊU ĐỂ NHẬT KIỂM SOÁT TÔ GIỚI

Hoa thịnh đốn, 14-11 — Có tin Mỹ sẽ hợp cùng các nước khác phản kháng kịch liệt, nếu Nhật định thi hành cái ý muốn chiếm cả tô giới. Nếu Nhật tìm cách chực kiểm soát tô giới công cọng hay kiểm soát các đường điện văn và tin tức thì Mỹ sẽ đối phó quyết liệt. Mỹ vẫn để linh gác tô giới không chịu lui về.

ANH KHÔNG THỪA NHẬN NHẬT ĐÃ LÀM CHỦ THƯỢNG HẢI

Luân đôn, 13-11 — Chánh phủ Anh không chính thức thừa nhận lời tuyên bố của đại tướng Nhật Matsui chỉ huy quân đội ở Thượng hải, nói rằng quân Nhật hiện đã làm chủ thành phố Thượng hải. Người Nhật có thể làm gì ở khu vực của người Tàu thì làm, song quân đội Anh hết sức bảo hộ cho kiều dân ở trong tô giới công cọng và kháng cự kịch liệt nếu quân Nhật đánh vào tô giới.

NGA VỚI NHẬT THẾ NÀO CŨNG ĐÁNH NHAU

Bắc bình, 14-11 — Người ta tin rằng rồi đây Nga và Nhật sẽ đánh nhau, vì bọn thiếu niên hung hăn trong đạo binh Quan đông có thể thúc hai bên vào cuộc chém giết được.

Quân Nhật đến Mãn châu rất nhiều, ấy cũng là một triệu chứng nữa của cuộc Nga — Nhật chiến tranh sắp tới.

việc trong nước

(Tiếp theo trang 2)

đọng lại làm cho bao nhiêu nhà cửa dân cư xóm ấy bị nước ngập hết cả, mãi đến sau khi trời đã tạnh được 5 7 ngày, mà nước vẫn còn ngâm luôn, nhơn dân vùng ấy đều có tiếng than phiền.

Không những dân cư vùng ấy bị cái nạn nước ngập, mà cả đến đồn linh Tây mới cất gần đó cũng chịu cái nạn ngập nước ấy.

Mong sở Công-chánh Qui-nhơn lưu ý mà mở cho một cái cống ở đường Võ-tánh cho nước có đường thông.

Dân xóm

PHÚ - YÊN

2 việc khác nhau, sao có khoản bồi thường liên đái ấy ?

Làng Long-thạnh, huyện Đồng-xuân, tên Lê-ngọc-Chân có xâm của làng 57$74 và 69 vuông lúa. Ngày 2-3 37, Mang-tấn-Cảnh (đại hào mục) và làng có đơn cáo lên Tòa. quan Sứ giao về huyện xét. Huyện bắt tên Chân giam gần một tháng. mẹ và anh ruột nó đã chạy bồi tiền, thế vườn đủ số trên.

Tòa án nhị cấp tuyên án Chân 1 tháng tù không nói đến sự bồi thường. Nay thấy tờ chung thẩm tư về, y theo án tòa nhị cấp, bắt lý hương và đại hào mục bồi 8$91 về tội «liên đái».

Về khoản xâm tiêu làng trên, tên Chân đã bồi đủ số, sao bắt làng lại bồi liên đái ? Theo người trong làng thì nói khoản bồi này về vụ cải lương giảm cúng tế.. Nhưng cải lương việc tế là một việc, mà vụ xâm tiêu trên là một việc khác nhau. Vì vậy nên làng và Mang-tấn-Cảnh có đơn kêu khoản bồi oan đó.

RS

Mong sở hỏa xa lưu ý ! Hành khách đông mà wagon ít !

Từ đầu tháng 9 ta lại đây, những người đi gặt hái buôn bán rất đông, các gare từ Thế-thạnh vào đến Tuy-hòa khi nào cũng đông nghịt. Mỗi ngày 4 chuyến xe hành khách hạng tư chỉ đứng luôn không có chỗ ngồi. Mỗi một wagon chở có trên 100 người, đứng lòi cả ra ngoài kệ wagon rất là nguy hiểm. Thế mà cứ đến gare hoặc halte thì chỉ đậu ít phút, làm cho hành khách không lên xuống kịp. Sự lên xuống xe vội gấp ấy xảy nhiều lần xảy ra nguy hiểm, mong sở hỏa xa lưu ý cho.

V.

KHÁNH - HÒA

Hát giúp nạn dân

Đêm 4 và 5 Novembre 1937 các việc chức ở Ninh-hòa có tổ chức tại rạp hát Ninh-hòa hai buổi hát giúp dân bị lụt ngoài Bắc. Số tiền thu được 654$. phí hết 53$76, còn 600$24, đã gởi nơi quan phủ Ninh-hòa chuyển đệ lên Tỉnh đưa về ban Cứu-tế Trung-ương rồi.

Lai cảo

BÌNH - THUẬN

Hát giúp nạn dân

Các giáo viên trường Pháp-Việt Phanri, có được phép diễn kịch ba đêm để lấy tiền giúp đồng bào bị lụt Bắc-kỳ.

Kết quả :

A) Tại Chợ-mới và Chợ-lầu (do quan phủ Hòa-đa kiểm soát tiền thu. tiền) :

Thu được	276$60
Tiêu hết	50$57
Còn lại	226$03

B) Tại Long-hương (do quan huyện Tuy-phong kiểm soát.

Thu được	56$40
Tiêu hết	45$705
Còn lại	10$695

Hai số tiền ấy (226$03 và 10$695) thầy đã nhờ quan phủ Hòa-đa và quan huyện Tuy-phong. đệ về ban Trung-ương Cứu-tế nạn dân Bắc-kỳ ở Huế.

Trong hai cuộc hát giúp dân trên, có cuộc sau thu 56$40 mà tiêu hết 45$705, thì tiêu có hơi nhiều quá !

Lai cảo

NGẬM MỘT HƯỜN

VALDA

TRONG MIỆNG

Thì Khỏi đau dóc giọng. Khan cổ. Khỏi nóng lạnh, sổ mũi, và tại Không ho.

Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng bớt liền.

ẤY LÀ

một thứ thuốc thần hiệu lắm để mà trị các chứng bịnh ho lao và tức ngực.

THUỐC HƯỜN VALDA

có bán cùng trong các tiệm thuốc

Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

Mở điện thoại tại Gia lâm

Kể từ 7 Novembre 1937, tại Gia lâm (Bắc kỳ) đã mở điện thoại thông suốt với các nơi.

Ngày thường: Từ 7 30 đến 11h30 — 14 30 — 17h30

Chủ nhật ngày lễ: — 7.30 — 11h

Giá tiền nói : Trong thành phố (nói tại phòng điện thoại công cọng) = 0$15

Từ gia lâm nói đi các nơi :

Bacninh, Benyênnhân, Dapcau, Dongtriêu, Hadong, Haiduong, Haiphong, Hanghenh, Hungyên, Kenkhê, Kiênan, Namdinh, Ninhbinh, Ninhgiang, Nāidee, Phucyên, Phulangthuong, Phuly, Phutho, Quangyên, Septpagodes, Sontây, Tamdao, Thaibinh, Tông, Uongbi, Viêttri, Vinhyên,	0.30
Campha-mine, Deson, Hoanhbon, Hongay, Langson, Samson, Thanhhoa, Yênbay	0 45
Cuale	0 75
Benthuy, Chau, Laokay, Vinh	0 90
Donghoi	1 20
Quangtri	1 50
Huê	1 60
Rana Tourane	1 70
Faifo	1 80

Núi Ngự Sông Hương có thú chi hay ?
Đất Thần-kinh có tin gì lạ ?

Trước lúc các Ngài có ghé chơn đến thành phố HUẾ, xin để ý nơi có ba chữ nầy : (MỘT BA BẢY) xem rõ đúng có sự thật, cuộc mới hiện tại ấy là số nhà 137 có nhiều hàng mới, bán giá mới hơn, xin kể qua sơ lược mấy vị như sau nầy : Lãnh Sông Hương. Lương Lò Cả, Nhiễu Ngũ Hữu. Xuyến tơ Lụa Xa Xy. Sa Bắc kỳ Gấm Thất Thể, Đoạn Tân đoa, Satin tốt Lụa Hà Đông. Lãnh Làng Bưởi, Sa Song Ngư, Cẩm Cuốc trắng, cachemire mũi Se Văn Minh, Lụa Kim Cương, Lương Hanoi, Cẩm Nhung Tân, Sobie mocove. Lại có bán hàng tạp hóa Tân thời mà nhiều vị cần dùng thích hợp ; Phấn sáp nước hoa, giày Bata, mũ Feutre, savon Tabaloe, Mondia, Cadum và Lux. Eau de cologne Pompéia Bourjois ở Pháp mới qua rất tốt, giấy dù khăn mỏ và sửa kẹp gia, pháo trà vải trắng và các thứ vải mùng của ta xem ra cũng khá, giấy bút gôm bi vở crequis viết chì xanh đỏ v. v...

Xin để ý trước lúc muốn mua một vật dụng gì, xin cứ tự do vào xem hàng so giá mới hay hàng tốt, giá hạ rõ ràng, bất cứ vị hàng gì đều có thể tự cân nhắc. phân biệt khác nhau, có làm đại lý cho hãng savon, và bán sỉ giấy mũi các thứ, vậy các ngài muốn dùng thứ hàng gì, xin mời đến hiệu THUẬN-LONG số nhà 137 đường Paul Bert HUẾ.

Đó là một nhà chuyên môn buôn hàng tận gốc, muốn bán kịp thời ăn lời rất ít.

Ngày mở cửa bán hàng 30 10-37

Có cửa hàng phụ
Thuận-Long Đồng-hới
có bán đủ các hàng kể trên

Nay kính,
Thuận-Long
137, Đường Paul Bert, HUẾ

Mai - Hoa - Ca Vũ - Đoàn

« MAY BLOSSOM »

Một gánh hát to nhất Thượng-Hải mới qua lần thứ nhất

Sẽ biểu diễn tại Kinh thành HUẾ luôn 4 tối đặc biệt.

21 Novembre 1937 :		Tại Cinéma Tân Tân
22	—do— »	Tại Cinéma Morin Frères
23	—do— »	Tại Cinéma Tân-Tân
25	—do— »	Tại Cinéma Tân-Tân

MAI HOA CA VŨ ĐOÀN có tiếng là gánh hát to nhất ở Thượng-Hải mới qua đây lần thứ nhất, Đã từng đi những tỉnh Saigon, Cholon, Phnompenh, Haiphong, và Hanoi, bổn đoàn đi đến đâu đều được chư khán giả hoan nghênh rất nhiệt liệt.

Toàn thể đoàn viên có hơn 30 cô ít yết đẹp chuyên nghề ni ả, múa các kiểu rất tài tình, không nhường bọn khiêu vũ bên Âu Mỹ chút nào. Tranh cảnh sắp đặt theo lối tân thời, y phục mới tinh hảo và rất đẹp để coi vui mắt vô cùng.

Tưởng ít có dịp xem được một gánh hát mà toàn là ngôi sao trứ danh bên Trung-Quốc như vậy.

Tưởng có chi vui thú cho bằng được xem tài hay, sắc đẹp của hoa 30 cô gái nhảy múa ăn nhịp trước mắt mình.

Chỉ diễn có 4 tối thôi ; vậy xin chư tôn chớ nên bỏ qua dịp may hiếm có.

MAI HOA CA VŨ ĐOÀN CHỦ NHÂN KÍNH THỈNH

Số 29

THI TÙ TÙNG THOẠI

MINH-VIÊN

(Tiếp theo)

3) Tù cảnh tầng tầng nhập đỏ đai,
Thử sanh đương lịch kỷ phong ai,
Tùng kim hoài cổ tư hương dạ.
Thiếm tác Côn lôn mộng nhứt hồi.

囚境層層入睹來
此生當歷幾風埃
從今懷古思鄉夜
添作崑崙夢一回

DỊCH :
Mùi tù càng nếm lại càng ngon !
Gió bụi đời ta mấy kiếp dồn ?
Thương nước nhớ nhà đêm sắp tới,
Lại thêm giấc mộng đảo Côn-lôn.

4) Cửu tiêu vu sắc ngọc ngà thiên,
Trượng phu tung bất thụ nhân liên
Quân khan Cát, Mã thành công sử[1]
Đa tại phong trần duyệt tận niên.

九霄雲色玉峨天
丈夫縱不受人憐
君看葛瑪成功史
多在風塵閱盡年

DỊCH :
Cảnh khổ nên người há tạo chiu,
Trượng phu nào phải đợi ai yêu.
Thành công xem sử anh hùng nọ.
Những lớp phong trần trải bấy nhiêu

. · .

Bài Võ ngọc-Tiêu (Hoàng) họa bài thi cụ Thai-Sơn.

5) Phóng bộ thính huyền tạo,
Bi cư bất định gia,
Phong trần thiêm lịch duyệt,
Đảm thức hoặc tăng gia,
Nam hải cuồng ba ác,
Tây cầu cố sự đa,
Khả kham trường xử thử,
Lộc thỉ mãn thanh ba.

放步聽玄造
羈居不定家
風塵添歷閱
膽識或增加
南海狂波惡
西球故事多
可堪長處此
鹿豕滿滄波

DỊCH : Nhắm mắt theo con tạo,
Không nhà mặc kệ đây.
Phong trần càng lắm trải,
Đảm thức sẽ thêm dày.
Nam hải ghê triều ác,
Tây cầu lắm chuyện hay.
Ở đây dà khó chịu,
Hưu lợn tiếng reo rầy !

XLV

Cụ Tây-Hồ sau sang Nhật-bổn về (1905), có bức thơ lịch trần cảnh tượng nguy hiểm xứ Đông-dương, trong nói tình tệ quan lại Annam ta rất rõ ràng cùng những điều ngộ điểm của chính sách Bảo-hộ; người ta gọi là: «Phan-châu-Trinh dân Pháp chính phủ thơ 潘周楨投法政府書».

Nhân bức thơ ấy, quan Nam xem như kẻ cừu, cũng nhờ bức thơ ấy lại được người Pháp kính trọng. Cụ bị đày ra Côn-lôn, trên công văn chính phủ Bảo-hộ có đều đãi ngộ theo cách đặc biệt khác với tù thường : không bận đồ mặc tù, không làm xâu việc trong tù, lúc mới ra có ở trong khám trên một tuần, rồi được ra ngoài ở làng An-hải, tập nghề làm đồi mồi làm sanh nhai, mỗi tuần lễ ngày chủ nhật vào trình diện phòng giấy Gardien Chef một lần mà thôi.

Ở ngoài làng hơn một năm, chống với hương chức không chịu cái lệnh kiểm cố, lại phải vào khám, cùng bọn chúng tôi chuyện trò mấy ngày, sau được phép ra ngoài, ở cái trại nhỏ nhỏ bên sở chuồng nuôi bò heo.

Cụ Tây-Hồ ở ngoài thường được thơ các bạn ngoài Bắc thuật chuyện các báo Tây có nhiều bài binh vực và biện hộ, lại có tiếp được thơ của ông Babut (chủ báo *Đại-Việt*, cụ Tây-Hồ lúc ở Hanoi có viết báo, nên quen biết nhau. Hiện nay ông ta làm chủ tờ *Pháp-Việt tạp-chí*) gởi thăm và báo tin «không lâu sẽ bắt tay nhau». Vì lúc ấy hội Nhân quyền có thân oan cho cụ, Pháp-đình hứa sẽ thả cụ về, nên có tin như thế.

Một bữa nọ, (quên ngày tháng), quan Thống-soái Saigon ra ngoài đảo, cùng quan chánh tham biện ở đấy cùng đi ra nơi trại cụ Tây-Hồ ở, có cuộc đàm thoại. Theo thơ cụ Tây-Hồ gởi cho tôi thuật những lời vấn đáp như dưới :

Quan Thống-soái hỏi :

— Ông còn có tư tưởng phản đối nước Pháp nữa không ?

Cụ trả lời : — Bản tâm không có tư tưởng đó. Tôi phản đối là phản đối cái chánh sách ngược đãi người Việt-nam chúng tôi chớ không phản đối nước Pháp.

— Có quen biết Phan-bội-Châu không ?

— Chính anh em bạn.

— Vậy thì anh cũng là đảng bài Pháp chớ gì ?

— Phan-bội-Châu hiệu Sào-Nam, là một tay hào kiệt ái quốc của nước Nam, trong nước không ai không biết tiếng. Ngày tôi ở kinh đô Huế, thường qua lại luôn, đàm nghị-luận việc nước thì ý kiến giữa tôi với Sào-quân, hai bên không đồng mà lại trái nhau hẳn :

— Trái nhau thế nào ?

— Phan-quân nhận hẳn rằng người Pháp quyết không có thiệt lòng khai hóa cho người Nam, nên nói việc khai hóa, trước phải tìm cách đánh đổ chính phủ Pháp, mà muốn đánh đổ chính phủ Pháp, không nhờ cậy thế lực một nước mạnh ngoài thì tự người Nam không làm gì được. Hiện nay nước mạnh duy Nhật-bản là nước đồng văn đồng chủng nên cầu viện với Nhật-bản...(2)

(Sẽ tiếp)

(1) Cát-tô gi nước Boagrie, Mã-chi-ni người Ý-đại-lợi, đều anh hùng trải cảnh khổ.

(2) Đây là tư-tưởng lúc cụ ở Nhật, sau đã đổi khác.

https://tieulun.hopto.org

TA NÊN ĐỂ Ý

Ta các biết rằng, Bịnh đau mắt là một bệnh rất nguy hiểm cho ta, vì ta lấy cái tấy nui con mắt của ta là hệ trọng. Hễ ta thấy mắt đỏ sáng có nhử quá, mắt gió, vần vần, thì dùng ngay thuốc đau mắt số 8 giá 0$15 1 lọ, mà đau thì có kéo mộng, toét mắt, đau mắt hột (Trachome) thì dùng thuốc đau mắt số 9, giá 0$21 1 lọ: các bệnh đau mắt này dù nặng thế nào cứ tin dùng thuốc của HOÀNG-VĂN-ẤP 47 Ninh-Xá Bắc-Ninh (Tonkin) thế nào cũng mau khỏi, khi mua phải nhận kỹ lọ nào không có tên HOÀNG-VĂN-ẤP là không thịnh hiệu. THUỐC CAI NHA PHIẾN. Nếu các ngài muốn bỏ thuốc phiện mà quyết mau chóng, người lại không mệt nhọc, khi bỏ được rồi lại không sinh bệnh, thì chỉ uống ngay thuốc của bản hiệu là bỏ ngay được. Thuốc này khi đã bỏ được rồi, hễ trông hay hít mùi dầu vào là kinh sợ nôn mửa, giá 1$00 1 hộp chỉ 5 lọ, mà nặng thì 10 lọ là cùng, xin các ngài đọc bài này làm ơn tới thiện đáp hộ vì các thứ thuốc có ích cho đồng-bào, các thuốc này đã có tiếng xưa nay, thực thế đó. Khi mua gửi tiền hóa giao ngân, có bán ở Lê-Nam Hưng Phan-thiết, Quảng-lợi chợ Gồm Phù-mỹ, Hải-hinh 60 Avenue Paul-Doumer Haiphong. Các đại-lý Huế Saigon vân vân.

NHÀ THUỐC

ÔNG-TIÊN

N° 82 84-86-88 90 et 92, rue Paul Blanchy prolongé Phú-nhuận-SAIGON
Tél : 20.773

Chuyên môn bào chế đủ thứ thuốc trị đủ bịnh, dưới quyền chứng nhận chánh phủ Pháp và đặng đức Đại-Nam Hoàng Đế ân tứ cấp bằng tài năng và Ngân-Tiền nhứt hạng

Các kỳ đấu xảo trong Nam ngoài Bắc đặng thưởng 3 cái bội tinh vàng, 1 cái bạc, 2 cái đồng, 8 bằng ban khen hạng nhứt và 7 bằng danh dự nhứt hạng

THANH-LAO DIÊN-THỌ HOÀN

Thuốc trị ngũ lao, thất thương và giúp thêm sức mạnh cho những người khí bẩm hư nhược

LƯỢC KHẢO. — *Bịnh lao tổn phần nhiều bởi người chánh khí bất túc gọi là bịnh lao, hay thị dục thái quá gọi là bịnh tổn cũng bởi sự lo lắng làm việc nhiều quá sức, hao tổn tinh thần, khí huyết suy kém, ngũ tạng lục phủ hư nhược mà sanh ra :*

Nhờ sự kinh nghiệm của chúng tôi dùng toàn những vị thuốc thượng phẩm, tinh chế ra hoàn thuốc này chuyên trị các bịnh hư bịnh tổn, ngũ lao thất thương, và bồi bổ thận khí, dưỡng tâm huyết nhuận phế kim, kiện tì vị, thêm tinh chí, mạnh gân cốt, sự công hiệu lạ lùng thấy trước mắt, ai dùng rồi cũng đặng kết quả mỹ mãng.

CHUYÊN TRỊ VÀ BỒI BỔ CÁC CHỨNG BỊNH SAU ĐÂY :

1· TÌ. — Tì là bao tử, là chủ vận hóa vật thực, người tổn tì, là bởi lo lắng nhiều, tinh huyết khô kém, sự vận động tiêu hóa vật thực là nhờ tinh huyết, hễ tinh huyết khô kém thì tì vị hư nhược, vật thực chậm tiêu làm bón uất, no hơi, sình ruột, nặng bên rơi ngực, ăn ngủ không biết ngon, nhức mỏi cả lắc léo, nặng nề khắp cả châu thân, dùng đến thuốc THANH LAO DIÊN THỌ HOÀN này hết sức công hiệu.

2· PHẾ. — Phế là phổi, là chủ khí, tổn phế là khí bị hao mòn, bởi lo lắng quá sức, tửu sắc quá độ, mà sanh ra lao phổi, bất bo, nếu không sớm trị sẽ thành bo lao hết sức nguy hiểm cho tánh mạng, mau dùng thuốc THANH LAO DIÊN THỌ HOÀN này rất phù hạp.

3· CAN. — Can là lá gan, là chủ huyết ; người tổn can thì huyết hư sanh ra chứng tay chơn mình mẩy nhức mỏi, mỗi buổi chiều thường hay ớn lạnh, ran tức hai bên hông, nước tiểu vàng, dùng thuốc THANH LAO DIÊN THỌ HOÀN này, sự công hiệu thấy liền trước mắt.

4· THẬN. — Thận là cật, là chủ tinh, tổn thận là tinh suy kém cũng bởi lao tâm (lo rầu quá lẽ) lao lực (làm việc nhiều quá sức) hay là tiên thiên chẳng đủ (thọ bẩm khí huyết yếu của cha mẹ) cũng hậu thiên thiếu bụt (ăn uống bất thường cũng sái cách vệ sanh) hay là tửu sắc quá độ, hoặc phá lòng trinh rất sớm, hay là chơi cách thỏ dâm làm cho ngọc quang lờn cũng mắc bịnh phong tình dùng thuốc công phạt thái quá tinh khí bao tổn mà sanh ra Di-tinh, Mộng-tinh, Hoạt-tinh làm đau thắt ngang lưng, tay chơn nhức mỏi, tâm thần bất giao, thủy hỏa bất tế, ban đêm ít ngủ, hay rịn mồ hôi dầu, và thường hay đi tiểu, da mặt vàng mét lờ lợi lùng bùng, mắt đổ hào quang, xây xẩm mày mặt, hay lẳng trí cũng trái tim nhảy không đều thường hay hồi hộp, lâu ngày thân thể gầy ốm, trông người coi yếu đuối mệt mỏi, mau dùng thuốc THANH LAO DIÊN THỌ HOÀN này sẽ thấy trăng kiện tinh khí đầy đủ và bổ khỏe vô cùng.

5. TÂM. — Tâm là chủ thần, tổn tâm là thần bị hao tổn, là tại lo lắn, làm việc mệt nhọc, hằng trí não nhiều thành yếu, huyết mạch không châu lưu điều hòa trong ngũ tạng lục phủ, làm xây xẩm mày mặt, hồi hộp trong ngực, và sanh ra nhiều chứng bịnh rất quan hệ, lúc ấy dùng ngay thuốc THANH LAO DIÊN THỌ HOÀN này rất công hiệu. Đó là ngũ lao.

6. — Còn người già yếu khí huyết suy kém, tì vị hư nhược, ăn ngủ không ngon, mệt nhọc, tay chơn nhức mỏi, hay là lúc thanh xuân lo lắn nhiều, khi già khí huyết suy, trái tim yếu, tì yếu, dùng thuốc này các bịnh đều hết, giúp thêm sức khỏe, tỏ tai sáng mắt và đặng sống lâu thêm tuổi.

7. — Hay người đau dây dưa lâu ngày không mạnh, nguơn khí hư nhược tì vị yếu, ăn uống không tiêu, trong mình bần thần mệt nhọc rất khó chịu, hình vóc càng ngày càng ốm, dùng thuốc THANH-LAO DIÊN THỌ HOÀN này các bịnh đều hết và rất mau mạnh, hoặc người đau mới mạnh, khí huyết yếu, trái tim yếu, tì suy ăn không biết mùi, ngủ không thẳng giấc, trường phục thuốc THANH LAO DIÊN THỌ HOÀN này, sức lực, tinh thần trở nên tráng kiện, hay là người không bịnh mà dùng thuốc này cho thường thì bổ khỏe vô cùng, dầu làm việc cùng đêm tối ngày cũng không biết mệt.

Tóm tắc là viên thuốc THANH LAO DIÊN THỌ HOÀN này rất hoàn toàn và hết sức công hiệu, chẳng luận trai tráng, già cả, đàn bà, con gái, hay là người có thai dùng đến đều công hiệu cả.

Hộp lớn (số 87) uống 8 lần giá : 8.00
Hộp nhỏ (số 88) uống 4 lần giá : 1$60

Có bán lẻ các nhà đại-lý ÔNG-TIÊN ở các nơi

Rượu - Chổi Hoa - Kỳ

Sinh-đẻ, Té-thấp, Tép-vỏ, Sai-gân tím-thịt, Chảy-máu đứt-tay, Cảm-hàn cảm-thử, Sổ-mũi hắt-hơi, Đau-xương đau-mình, sáng dậy đau lưng theo điều kiến hiệu.

Muốn mua hỏi ở các nhà Đại-lý bán thuốc PHÒNG-TÍCH «CON-CHIM».

Kính-cáo

Đồng - bào Trung - kỳ và Ai - lao

Chúng tôi xin trân trọng kính cáo cùng đồng bào Trung kỳ và Ai lao, đoàn quảng cáo chúng tôi có máy truyền thinh, sẽ đi cổ động cùng các tỉnh Trung kỳ và Ai lao.

Vậy quý Ngài có hỏi thăm về bịnh chi hoặc lãnh làm đại lý các thứ thuốc chúng tôi, xin do ngay M. M. Võ-thượng-Bích và Nguyễn-tấn-Biện, thay mặt cho chúng tôi mà làm vui lòng quý Ngài.

Xin quý Ngài chiếu cố đến, chúng tôi lấy làm hân hạnh.

Nhà thuốc ÔNG-TIÊN
SAIGON

Cáo bạch

Các nhà buôn nên biết...

Mỗi nhà chỉ mất có năm (5) xu tem gửi thơ về lấy mẫu và giá bảng ngay thời sẽ được giá hạ, kẻo ít ngày nữa thời giá lại cao hơn.

Nhân tiện xin giới thiệu với các ngài nhà AN-THÀNH mới nhận thêm được máy làm áo chemisette ở Tây gửi về, nên lại mới chế ra các kiểu áo chemisette Croisée lối mới rất đẹp, phần nhiều các bạn trẻ về phái dân mới rất ưa kiểu Croisé AN-THÀNH.

AN-THÀNH có bán các thứ lãnh lụa Nội-hóa, các thứ áo chemisettes, Croisées, Pullovers, Chandails, quần lâm bề bằng coton và laine, các thứ tất Sport và tất kaki nhà Binh hiện nay đang dùng nhiều, còn nhiều thứ hàng khác.

Bán buôn giá đặc biệt.

AN - THÀNH
N° 41, Rue de la Soie, 41 — HANOI

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ẨM để chữa

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL này chữa ngay ở máu và ở các nơi bệnh chứng tổn-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tì vị, thuốc này là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu :

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại
LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE
số 2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hãng bào-chế tây ở thuộc-địa.

ở Huế : Pharmacie IMBERT

RCA

Máy hát VICTROLA
Máy hát COLUMBIA
Máy hát DOUGLUS

là 3 hiệu máy tốt nhà
Xin hỏi Catalogue nơi bản hiệu

ĐẠI - LÝ :
LÊ-VĂN-TÀI
62 -:- rue Georges Guynemer -:- 62
SAIGON

Nhân dân nôn nao về bệnh

DỊCH - TẢ

dương hoành hành khắp nơi !...

Và sau khi bị lụt lội, các ngài nên dùng nước :

TẨY UẾ

mà tẩy trong nhà, ngoài sân, khắp các nơi...

Các ngài không nên do dự gì, hãy viết thơ hỏi thử nước tẩy uế bán tại hiệu :

Poinsard & Veyret

HANOI hay HAIPHONG

CHẮC CÁC NGÀI SẼ ĐƯỢC VỪA LÒNG

NƯỚC TẨY UẾ :

«CRÉSYL HYGIÉNIC»
Giá bán . . . . . . 0$88 *một lít*

«CRÉSYL JEYES»
Giá bán . . . . . . 0$90 *một lít*

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỔ-HUYẾT-SÁT-TRÙNG

Bồi-dưỡng thân-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng sài, lở, ghẻ — Già suy yếu, trẻ ít ăn, xanh xao — Đàn bà có mang dùng an-thai — Ở cữ dùng không để đau, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$30 — Nửa tá 7$50

CHÚ !

CỐ-TINH BỔ-THẬN

THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ : Di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khi sơ phát : đau lưng, mỏi vai, mắt hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng ráo, môi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm bao mộng-mị vân vân.... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc này là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc này nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thư minh-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau :

«.... Thuốc này lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, «trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái-«tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức «khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges du sang) tươi tốt «trong sạch và sát trừ được vi-trùng lậu, giang-mai ».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN :

«.... Thuốc này không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu «rất quí như SÂM mật ong v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGŨ-TINH DƯỢC-PHÒNG
N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

BỘ BA !...

MUỐN : TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)		S	SHELLCOOL
2) DẦU NHỚT (HUILE)		H	SHELL A CYL
3) MỠ	(GRAISSE)	E	HUILE SHELL
		L	GRAISSE SHELL
Có dùng mới biết ;		L	*Biết chắc dùng mãi.*

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

Hỡi các bà biết nuôi con trẻ !
Muốn cho con trẻ được quanh năm mạnh khỏe ăn chơi,
Nên cho nó uống :

CAM - TÍCH - TÁN ĐẠI - QUANG

Phàm những con trẻ gầy còm ỏe uột, nước da xanh vàng, hay khóc, bụng lớn, nổi gân xanh, có đau có sán, tiêu ra bọt, ăn nhiều mà không biết no, hoặc biếng ăn biếng chơi, ấy đều là chứng bịnh cam-tích, uống đến thuốc này sẽ trừ tiệt hết các chứng bịnh cam mà đứa trẻ lại còn trở nên vui chơi mạnh khỏe, hay ăn chóng lớn nữa. Mỗi gói giá là 0$10 — 12 gói giá 1$00.

Tổng cuộc CHOLON, 27 Bd. Tổng đốc-Phương
Phân cuộc HANOI, 29, Phố Hàng-Ngang

ĐẠI QUANG DƯỢC PHÒNG

Khắp các nơi trong xứ Đông-Pháp đều có đại-lý.

Tiểu-thuyết Sư Đầu Quái Hiệp đã ra số 8, xin đón coi.

Imprimerie TIẾNG-DÂN — HUẾ

Le Gérant HUỲNH-THÚC-KHÁNG